

UNA APOSTA PER UNA EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL

Miguel Ángel Sanz Chavarría

Mª Mar Carbonell Vidal

Manel Boluda Garrido

Paco Chiva Benajes

Joana Maria Cunill Lladó

RESUM

Aquest treball és una exposició sobre l'aposta de la nostra institució per una educació per a la transformació social que implica fomentar la sensibilització, la consciència crítica, l'empatia i l'acció col·lectiva per abordar les injustícies i les desigualtats. Va més enllà de transmetre coneixements; cerca empoderar l'alumnat perquè es converteixi en agent de canvi a les seves comunitats, promotors de la justícia social i l'equitat.

RESUMEN

Este trabajo es una exposición sobre la apuesta de nuestra institución por una educación para la transformación social que implica fomentar la sensibilización, la conciencia crítica, la empatía y la acción colectiva para abordar las injusticias y las desigualdades. Va más allá de transmitir conocimientos; busca empoderar al alumnado para que se convierta en agente de cambio en sus comunidades, promotores de la justicia social y la equidad.

1. TOT VA COMENÇAR FA MÉS DE 300 ANYS: ELS NOSTRES ORÍGENS

El projecte lasallianè neix fa més de 300 anys des de la mirada atenta als més vulnerables de la societat francesa del segle XVII. Joan Baptista de La Salle coneix la situació de la infantesa en el seu entorn, a Reims; centenars d'infants abandonats a la seva sort i privats de l'accés a l'educació més bàsica. La trobada casual amb Adrià Nyel, fundador d'escoles populars, el van portar, sense que ell ho tingués previst, a invertir tota la seva vida en la creació de les Escoles Gratuïtes, no sols fundant multitud d'establiments, sinó generant, a més, tot un sistema educatiu en el qual l'educand era el centre i eix principal de tota activitat docent, per a dotar-los de les eines necessàries per a treure'ls de la misèria i fer-los protagonistes de la seva pròpia vida. La sensibilitat cap a les situacions de pobresa i marginació del seu temps va portar Joan Baptista de La Salle i els seus primers seguidors a crear contextos que van permetre que els infants descobrissin la seva dignitat, generant, al mateix temps, possibilitats d'inclusió i d'accés al coneixement als qui estaven al marge de l'escola i del sistema.

L'escola lasalliana original va obrir portes en la rígida societat de classes predominants en el seu temps. Des d'un primer moment la iniciativa lasalliana va anar més enllà de l'estrictament escolar i va oferir respostes noves i creatives a les necessitats que es descobrien en el contacte permanent amb la infància i la joventut en situació de vulnerabilitat. Entre altres s'obren les obres següents, que per la seva novetat són autèntiques alternatives socioeducatives.

- Internat a Ruan, per a nins sense llar.
- «Reformatori» de San Yon, també a Ruan, per a evitar que els joves delinqüents complissin les penes en les presons ordinàries i que comptava amb l'esbós del que avui es diria «intervenció educativa».
- Un col·legi d'exiliats per a nobles irlandesos desterrats.
- Escoles dominicals per a joves obrers.
- Escola d'arts i oficis.

Seguint l'exemple de Joan Baptista de La Salle, els lasallians també avui descobrim profunds espais de deshumanització i, davant aquesta realitat, volem trobar les respostes que s'adaptin a les circumstàncies concretes del segle XXI.

2. EL QUE ENS MOU: LES NOSTRES CONVICIONS

La «Declaració sobre la Missió Educativa Lasalliana» (Casa Generalícia, 2020), document en el qual es recullen els principis fonamentals de la nostra missió per més de 1.100 obres educatives lasallianes, diu:

- «Avui el nostre compromís consisteix a identificar les noves pobreses, que sempre són a les fronteres de la deshumanització, de la falta d'oportunitats, de la marginació i servir als qui les pateixen.»
- «La nostra perspectiva educadora ambiciona construir societats on sigui possible la pau, l'equitat, la justícia social, la participació ciutadana, la construcció de somnis comuns, i el respecte a la llibertat i a la diferència.»

La III Assemblea Internacional per a la Missió Lasalliana (Informe final, Casa Generalícia, 2022), organisme institucional que defineix les línies d'acció per als pròxims anys per més d'1 milió de nins i joves arreu del món, aposta per:

- «Crear, secundar o promoure en cada Districte o nivell local, segons correspongui, programes sostenibles i comunitats intencionals per a erradicar la pobresa en les seves diverses formes a través de l'enfortiment dels principis d'inclusivitat, la cultura de la fraternitat i la corresponsabilitat.»

El Pacte Educatiu Global, promogut pel papa Francesc, ens anima a implicar-nos a educar i educar-nos en l'acollida, obrint-nos als més vulnerables i marginats. Aquest pacte ens assenyala com, en aquest món globalitzat, encara no s'ha aconseguit una igualtat generalitzada, sinó que s'han accentuat moltes formes de desequilibris socials, econòmics i culturals. Ens posa en valor que una societat és sana quan sap acollir els més vulnerables, quan s'interessa pels exclosos perquè siguin ciutadans de ple dret.

3. EL QUE SOM: IDENTITAT, OBJECTIUS, MISSIÓ, VISIÓ, VALORS I PRINCIPIS D'ACCIÓ

Des dels nostres orígens i amb les conviccions actuals neix el *Projecte La Salle Acció Social* com a plataforma que presenta, de manera unificada, tota la tasca social que La Salle ofereix a favor de l'educació, la justícia i la transformació social, mitjançant els seus diferents projectes i estils de presència en la societat. A través d'aquest projecte expressem l'opció per acollir, acompanyar i caminar amb les persones, especialment aquelles que es troben en situació més vulnerable, per donar resposta a les seves necessitats, i defensar i reivindicar els seus drets i amb voluntat de tenir incidència social i política. És una plataforma que genera sinergies entre la comunitat lasal·liana i la societat. En definitiva, *La Salle Acció Social* presenta l'opció dels lasal·lians per seguir l'estel de Jesús de Natzaret i de Joan Baptista de La Salle en la construcció d'un món més just, més frater, més solidari.

La nostra missió

- Promoure el dret de totes les persones, especialment de les més vulnerables, a una vida digna i plena en igualtat d'oportunitats.
- Afavorir el desenvolupament integral de les seves capacitats individuals i col·lectives com a mitjà per a transformar la societat a través de l'educació, la prevenció, la intervenció socioeducativa, la promoció social i laboral i la participació comunitària.
- Impulsar la sensibilització per a generar un compromís per un món més just i solidari amb vocació d'incidència social.

La nostra visió

- Som una plataforma que genera sinergies entre la comunitat lasal·liana i la societat.
- Estem compromesos amb la justícia, la transformació social i el desenvolupament humà integral.
- Potenciem la coordinació d'esforços i recursos amb les organitzacions públiques i privades.
- Ens caracteritza la defensa dels drets de les persones, especialment d'aquelles que no compten amb els mecanismes ni amb les capacitats per a satisfer les seves necessitats fonamentals.

Els nostres valors

- **Fraternitat i comunitat.** Creiem en les relacions basades en la trobada amb l'altre, on la igualtat, l'acceptació i el respecte a la diversitat són les bases de la nostra relació. Creiem que junts podem trobar la millor resposta a les necessitats de les persones.
- **Empatia i sensibilitat.** Tenim posada la nostra mirada en la persona, la qual cosa ens permet descobrir la seva circumstància personal, amb les seves fortaleses i vulnerabilitats.
- **Servei i coresponsabilitat.** Creiem en el compromís personal com el millor camí per aconseguir un món més just i cohesionat. Promovem la participació de les persones fomentant el seu protagonisme i la seva vinculació compartida.
- **Creativitat, innovació i qualitat.** Estem oberts al canvi i a la millora contínua optimitzant els nostres recursos, posant-los al servei de les persones com a element transformador de la societat.
- **Cooperació.** Treballem en xarxa amb altres entitats socials i eclesials així com en col·laboració amb organismes públics i privats.
- **Transparència.** Oferim a la societat, des de l'ètica de la nostra actuació, una imatge fidel de la nostra labor.
- **Interioritat.** Promovem que cada persona construeixi el seu projecte de vida des de la reflexió, el coneixement de si mateix, l'autoestima, el desig d'autenticitat i el compromís.

Els nostres principis d'acció

Centralitat de la persona: el primer és la persona, més que les estructures, les programacions, etc. La nostra primera preocupació és la persona, per tant, tota la resta està en funció dels destinataris de la nostra missió, d'aquest principi es deriva la flexibilitat i adaptabilitat a les circumstàncies personals i contextuals.

Confiança en els infants i joves: són ells els principals actors i beneficiaris dels seus propis projectes, nosaltres no som més que mediadors que els acompanyem fraternalment, per això hi confiem plenament. Aquesta confiança suposa una presència especial i una manera concreta d'afrontar els processos educatius.

Acollida incondicional: en els nostres projectes educatius tenen cabuda totes les persones, no s'imposa cap condició, únicament la de voler entrar i iniciar el camí. L'escolta activa i empàtica i el diàleg sincer i profund són manifestacions d'acollida.

Subsidiarietat i treball en xarxa: la nostra tasca s'emmarca en el treball que moltes altres institucions públiques i privades realitzen en favor de les persones en situació de vulnerabilitat, entre totes elles hem de garantir el compliment dels drets humans. El treball en xarxa és, per tant, necessari i imprescindible per a la consecució dels objectius.

Acompanyament: ens situem al costat de la persones per a caminar al seu costat i acompanyar els seus processos. No volem anar davant per a assenyalar camins, ni darrere per a empènyer, el nostre lloc és al costat d'ells, mà a mà, pas a pas.

Compromís amb l'educació: creiem que l'educació és un gran motor de canvi personal i social, per això ens hi comprometem, amb ella i amb les innovacions que ens permeten donar respostes a noves problemàtiques.

Voluntariat: com a manera de visibilitzar la nostra convicció que un altre món i una altra societat són possibles. El voluntariat com a manera d'estar i de relacionar-se amb el món des de la gratuïtat i el lliurament generós. En els nostres projectes es promou i facilita el voluntariat, i s'obren les portes perquè els voluntaris puguin desenvolupar el seu compromís.

4. COM ENS ORGANITZAM: L'ESTRUCTURA

La xarxa La Salle València-Palma disposa de 12 centres educatius, 9 obres socioeducatives, 3 entitats solidàries i 10 comunitats lasal·lianes, per la qual cosa és important com s'estructura i coordina La Salle Acció Social en el nostre sector.

Existeix un responsable que, des de l'Equip d'Animació del Sector, coordina i vetlla perquè el pla d'acció del sector i de les obres es desenvolupi. Compta amb un equip de treball del sector en el qual estan representats:

- tots els centres educatius,
- les obres socioeducatives,
- les entitats solidàries,
- les comunitats lasal·lianes,
- l'Associació Salle Jove.

L'equip es reuneix trimestralment per a:

- elaborar, coordinar, fer un seguiment i avaluar el pla d'acció;
- reflexionar envers la labor social de La Salle i proposar noves accions i/o projectes;
- compartir bones pràctiques, i
- organitzar activitats concretes.

El Pla d'Acció Anual s'estructura en les següents àrees amb les seves respectives línies d'acció.

ÀREA 1. Organitzacions i institucions lasal·lianes: LA SALLE ACULL, PROIDEBA, PROYDE

- Garantir i coordinar les campanyes anuals de PROYDE/PROIDEBA, La Salle Acull.

- Difondre, coordinar i seguir les campanyes d'emergències que es puguin donar.
- Relació i participació en els òrgans pertinents de PROYDE, PROIDEBA i La Salle Acull.
- Recerca de nous socis i benefactors.
- Atenció a convocatòries d'ajudes locals i elaboració de projectes a presentar.
- Difusió i consum de Comerç Just i certificació de centres.

Àrea 2. Educació per a la justícia, la solidaritat i la pau

- Vetllar per l'acompliment del Pla d'Educació per a la Justícia, la Solidaritat i la Pau.
- Promocionar, coordinar i animar activitats de sensibilització i educació en la justícia, pau i solidaritat.
- Impuls, animació, coordinació i difusió d'activitats solidàries pròpies i/o locals.

Àrea 3. Integració i col·laboració amb l'entorn

- Coordinació amb altres institucions solidàries locals.
- Participació a fòrums locals, autonòmics, sectorials i distritals.
- Detecció de necessitats socials a les quals donar resposta.

Àrea 4. Voluntariat

- Promoció i coordinació dels projectes de voluntariat:
- Voluntariat local PROYDE/PROIDEBA, La Salle Acull.
- Voluntariat internacional de curta durada.
- Projectes de voluntariat propis.
- Formació dels voluntaris que participen en els projectes.
- Assessorament i seguiment de tots els elements legals i burocràtics que s'exigeixen sobre el voluntariat.

Àrea 5. Comunicació

- Difusió de la marca La Salle Acció Social i de la seva globalitat.

A partir del document general, cada centre concreta el seu pla d'acció, que té implícit el seguiment i l'avaluació.

5. ON ACTUAM: ÀMBITS D'ACTUACIÓ

La Salle Acció Social, al sector València-Palma (Illes Balears, Comunitat Valenciana i província de Terol), desenvolupa la seva feina en cinc àmbits que neixen del nostre carisma fundacional i de la nostra història. Des dels diferents àmbits

intentem aconseguir els objectius que cadascun dels nostres projectes més locals proposa.

A continuació, s'exposen els cinc àmbits amb les accions i projectes més significatius que s'hi duen a terme.

5.1. Obres socioeducatives

Dos centres de protecció de menors a la Comunitat Valenciana (un a Paterna i un altre a Lliria), denominats Projecte Obert. Ambdós centres acullen un total de 18 menors en situació de tutela o guarda per part de la Conselleria d'Assumptes Socials, Igualtat i Habitatge. Es tracta de centres concertats en els quals els infants d'entre 6 i 17 anys són acollits per motius com la falta de família o d'entorns protectors en els quals es puguin desenvolupar correctament. Mitjançant un projecte d'intervenció integral es treballa amb els menors i, en la mesura que sigui possible, amb les famílies i amb la col·laboració dels serveis socials de la localitat de procedència, perquè en un període de temps no excessivament llarg el menor pugui retornar a la vida familiar.

Es compta amb un total de 27 professionals entre directors, educadors, integradors socials, psicòlegs i treballadors socials que són els encarregats d'elaborar i acompanyar els plans personalitzats de cadascun dels menors. Aquests plans persegueixen el desenvolupament integral del menor i s'estructuren en els apartats següents:

- desenvolupament físic i salut,
- desenvolupament cognitiu i intel·lectual,
- desenvolupament afectiu-emocional,
- autonomia personal,
- àmbit familiar,
- àmbit escolar-formatiu,
- àmbit social
- inserció en el món adult i laboral,
- convivència

Set llars d'emancipació de joves, entre ells dos a Mallorca i els altres a Alcoi, Benicarló i Paterna; aquest projecte s'anomena Nou Horitzó. En aquests pisos de joves d'entre 18 i 24 anys, provinent la majoria d'ells de centres de protecció de menors, es facilita l'oportunitat de continuar amb els estudis i/o iniciar-se en el món laboral amb la finalitat d'aconseguir la total autonomia personal i concloure el procés d'emancipació. Durant la seva estada en el projecte es compta amb l'acompanyament d'un tutor que ajuda el jove en aquesta etapa de la seva vida.

Tots els pisos estan autoritzats i reconeguts per l'administració pública. Els dos pisos de Mallorca, a més, estan concertats motiu pel qual compten amb tres professionals (entre educadors socials, psicòleg i treballador social).

5.2. ONG (associacions i fundacions)

La Salle Acció Social disposa, a les Illes Balears i a la Comunitat Valenciana, de tres organitzacions: Fundació Proideba (Promoció i Desenvolupament Balear), Fundació La Salle Acull i Delegació Territorial «Levanteruel», de l'Associació Proyde (Promoció i Desenvolupament). Aquestes organitzacions, gràcies a l'aportació dels socis i benefactors, i a les ajudes concedides per les diferents administracions públiques i institucions privades, duen a terme diferents projectes educatius i socioeducatius, tant en el nostre context més pròxim, com als països empobrits.

Cal destacar els següents:

- **Cooperació al desenvolupament:** projectes de cooperació en països d'Àfrica, Amèrica del Sud i Àsia, en l'educació primària i secundària, formació professional, escoles agràries, i principalment en l'atenció als infants del carrer i promoció de la dona.
- **Educació per a la transformació social:** campanyes i jornades de sensibilització entorn dels objectius de desenvolupament sostenible i a la promoció de la justícia, la solidaritat i la pau.
- **Comerç just i consum responsable:** promoció del comerç just mitjançant la publicitat i venda de productes. Presència en esdeveniments socials i culturals.
- **Beques:** programa de beques per a facilitar l'escolarització, material escolar, menjador, etc.
- **Promoció del voluntariat:** programes de voluntariat local i/o internacional, de curta i/o llarga durada.

5.3. Centres educatius

La xarxa educativa La Salle València-Palma té 12 col·legis (Alaior, Alcoi, Benicarló, Escola Professional de Paterna, Inca, l'Alcora, Manacor, Maó, Palma, Paterna, Pont d'Inca i Terol). Tots els centres compten amb un Pla d'Educació en la Justícia, la Solidaritat i la Pau, amb els diferents programes i activitats. Aquest pla respon a l'educació integral i a la ciutadania global. Com a institució educativa un dels nostres principals objectius és el de la formació de ciutadans lliures, crítics i compromesos amb la societat, per la qual cosa, des de l'etapa d'infantil fins a batxillerat i formació professional de grau mitjà i superior, es faciliten experiències i tallers, adaptats a les diferents edats, que ajudin l'infant i el jove en la construcció del seu propi pensament social. Dels programes i activitats que d'aquest pla es duen a terme en els centres educatius i col·legis destaquem:

- Sensibilització a través de materials específics proposats per les nostres ONG, els lemes del curs o en la reflexió del dia sobre situacions actuals del dia a dia.

- Programa d'Acostament a la Realitat (PAR) ja sigui portant-la a l'àmbit escolar o anant allà on es troba.
- Programa d'Aprenentatge i Servei, que permet simultaniejar la realització d'un servei social real amb un procés d'aprenentatge.
- La proposta d'accions i iniciatives solidàries associades al currículum.
- L'oferta d'experiències de voluntariat, ja sigui en horari escolar o fora d'aquest. Aquest voluntariat pot realitzar-se en l'entorn pròxim, en el territori nacional o internacional.
- L'acostament sistemàtic, experiencial i interdisciplinari que proposa el nostre estil educatiu, el Nou Context d'Aprenentatge.
- Jornades de realitats humanes que permeten a l'alumnat, al professorat, als educadors i a les famílies conèixer de primera mà diferents realitats socials.
- Jornades de sensibilització sobre temes de socials d'actualitat.

5.4. Comunitats

A la vegada, La Salle Acció Social també actua dins les comunitats lasallianes, oferint espais d'acollida a les persones que es troben en situació de vulnerabilitat. A la Comunitat de Palma s'ha ofert temporalment l'acollida a les persones sense llar i famílies ucraïneses. La Comunitat de Manacor recentment ha ofert l'espai per a menors estrangers no acompanyats, fins a 24 places. Molts membres de les Comunitats de Germans realitzen voluntariat amb Càritas Parroquial, Banc d'Aliments, Pastoral Penitenciària, alfabetització de persones immigrants i altres obres socioeducatives no lasallianes.

5.5. Salle Jove

Salle Jove és l'associació juvenil que aglutina tot el moviment de joves lasallians, integrant grups de: pastoral, voluntariat, oci i temps lliure, esports...

La Salle obre el seu projecte més enllà de les aules i de l'horari escolar, per la qual cosa ofereix no sols als seus alumnes i exalumnes, sinó també a infants i famílies procedents d'altres centres escolars, la possibilitat de complementar el seu procés educatiu amb diferents activitats. Normalment aquestes activitats estan programades i animades pels mateixos joves, sent una part fonamental del projecte lasallià, per la qual cosa també en aquest àmbit l'aposta per l'educació en la justícia, la solidaritat i la pau és bàsica. De fet, Salle Jove és en l'actualitat la principal pedrera de voluntariat, ja que tots els joves que coordinen i animen les diferents activitats ho fan des del voluntariat gratuït.

L'acció social és un dels elements que més aglutina els diferents grups. Destaquem els següents projectes i activitats:

- **Projecte Arca:** es tracta d'un projecte de promoció de voluntariat per a infants i joves. Se'ls ofereixen diverses experiències de voluntariat, adaptat a les seves edats, i es facilita el compromís posterior.
- **Formació:** en els programes formatius de l'Escola de Temps Lliure Salle Jove s'inclouen mòduls d'educació en la justícia, la solidaritat i la pau.
- **Participació i col·laboració** amb les activitats solidàries i jornades de sensibilització que es realitzen en els centres educatius.
- **Voluntariat** en les obres socioeducatives i en les ONG.

5.6. Projectes interàmbits

Centre educatiu La Salle de Palma – Nou Horitzó Mallorca: els joves d'emanipació de Palma i el Pont d'Inca juntament amb l'alumnat de primer d'ESO de La Salle de Palma han tingut la iniciativa de responsabilitzar-se de l'hort escolar. Es desenvolupen hàbits de treball individual i cooperatiu. A més, es relacionen entre ells per conèixer diferents realitats. A través d'aquestes accions potencien l'empatia, la solidaritat i el respecte cap a la naturalesa.

Centre Educatiu de Maó amb Fundació La Salle Acull: a La Salle de Maó s'ofereix una alternativa d'oci i aprenentatge amb el projecte Bona Companyia, el qual està format per un grup d'alumnes voluntaris d'entre quart de primària i segon d'ESO que juntament amb les seves famílies visiten la residència de gent gran i hi duen a terme activitats amb els residents. L'objectiu és oferir companyia i evitar la soledat en les persones majors. És una trobada intergeneracional que aporta intercanvis de coneixements i experiències, i un augment del sentiment de responsabilitat, respecte i responsabilitat per part de l'alumnat voluntari. Aprenen la importància de ser altruistes i dedicar el seu temps i energia a ajudar altres, els prepara per convertir-se en ciutadans compromesos i compassius en el futur. La fundació La Salle Acull dona suport a aquest projecte a nivell formatiu i burocràtic.

Centres educatius amb Salle Jove – PROIDEBA/PROYDE: durant els mesos d'estiu un grup de voluntaris procedents dels centres educatius i de Salle Jove tenen l'oportunitat de viure una experiència de voluntariat en grup en projectes de desenvolupament d'altres països (Ruanda, Guatemala, Costa Rica, Itàlia). Després d'un període de formació coordinat per les dues ONG, els voluntaris s'uneixen a una comunitat lasalliana local que anima un projecte educatiu en un dels països esmentats. En tornar d'aquests països els voluntaris comparteixen les seves experiències en els centres La Salle d'on ells procedeixen a través de xerrades, col·loquis, exposicions. D'aquesta manera se sensibilitza els alumnes sobre situacions d'especial vulnerabilitat als països en desenvolupament. Els projectes que es duen a terme tenen a veure amb: atenció educativa a comunitats indígenes, suport educatiu, promoció de la dona, atenció a població marginal...

Centres educatius amb PROIDEBA/PROYDE: en molts dels nostres centres existeixen punts de venda de productes de comerç just o bé es facilita l'accés d'aquests a través de les webs de les associacions. Les ONG ofereixen l'opunitat que el centre que ho desitgi pugui certificar-se com a Centre Educatiu pel Comerç Just. Per aconseguir-ho, ha d'acreditar que en el centre es realitzen campanyes de sensibilització, es consumeixen productes de comerç just en esdeveniments escolars i es disposa d'un punt regular de venda de productes. De la mateixa manera les entitats proporcionen material per a realitzar les campanyes i proposen activitats concretes per a la renovació del certificat.

Centre Educatiu Escola Professional La Salle amb Fundació La Salle Acull Salle Jove amb Projecte Obert Paterna i Llúria
Centres educatius de Paterna amb Projecte Obert Paterna i Llúria

5.7. Col·laboració amb altres entitats

La Salle uneix la seva voluntat de transformació social a altres entitats, tant públiques com privades, que treballen amb diversos col·lectius per a facilitar la seva integració social. Són molts els projectes en els quals es col·labora de diferents maneres, des de la mera cessió d'espais, fins a la participació en projectes, passant per l'assessorament o col·laboracions puntuals.

- Amb fundacions i associacions com Joan XXIII i ASNIMO, amb la inclusió d'aules substitutòries de centre específic (ASCE) en els centres escolars, en els quatre col·legis La Salle de Mallorca.
- Amb la Creu Roja, Ajuntament de Palma i el Consell Insular de Mallorca s'han obert espais d'acollida a refugiats ucraïnesos, persones sense llar, menors immigrants...
- Amb la fundació Amigó es col·labora mitjançant la cessió de pisos a Paterna. A més, es col·labora en el projecte educatiu mitjançant el voluntariat i les activitats conjuntes amb els centres de menors Projecte Obert de Paterna i Llúria, amb cessió de locals per a desenvolupar diferents projectes socials i participació en aquests.
- A Benicarló (Castelló) s'ha cedit a l'Ajuntament una parcel·la per al desenvolupament d'un hort social municipal.
- La Biblioteca Solidària que recull llibres per a països empobrits emmagatzema tot el material en una nau cedida gratuïtament. Els centres educatius i les comunitats realitzen campanyes de recollida de material.
- Les instal·lacions esportives del centre educatiu La Salle de Palma ofereix classes de natació i campus d'estiu a col·lectius en situació de vulnerabilitat (infants de centres de menors, joves d'emancipació...).

6. AMB QUI COMPTAM: LES PERSONES

Per al desenvolupament de l'acció social és imprescindible disposar de persones que aportin el millor de si mateixes per a realitzar la missió encomanada i fer possible la visió de La Salle Acció Social. Aquestes persones provenen tant de l'àmbit professional com del voluntariat.

Els professionals aporten coneixements especialitzats, experiència professional, habilitats per a la coordinació i la gestió i coneixement sobre la responsabilitat legal i ètica.

Les persones voluntàries són un pilar essencial de l'acció social de les obres lasal·lianes; la seva dedicació i compromís són imprescindibles per a l'èxit de molts programes i projectes.

Els professionals en l'acció social i els voluntaris són complementaris.

7. EL QUE PRETENEM: INCIDÈNCIA SOCIAL

En coherència amb la definició exposada sobre La Salle Acció Social, entenem com una línia prioritària «la voluntat de tenir incidència social i política, creant sinergies amb altres col·lectius per a un millor assoliment dels objectius».

Creiem que aquesta incidència suposa l'exercici de drets i democràcia per part de la ciutadania enfront de les decisions dels governs i administracions que ferin o no defensin els drets humans i la justícia social, i que no promoguin la protecció del bé comú, entès aquest com allò que se situa en la veritable essència de la humanitat i deixa enrere els interessos de qualsevol tipus i, més concretament, els polítics, econòmics o financers, sempre en coherència amb els nostres valors lasal·lians.

Consideram com a fonamental el vessant intern de sensibilització, que es concretaria en accions que, encara que petites, ajuden al fet que es produeixi un canvi immediat i que, a llarg termini, es tradueixi en un redisseny de la consciència social; i un vessant extern, de visibilització i denúncia, que ens posicioni en la defensa d'aquells àmbits des dels quals podem fer possible aquest canvi a nivell més global i de forma més perdurable.

Som conscients que perquè existeixi una incidència real és necessari treballar en xarxa fomentant la cooperació entre entitats del tercer sector social i ONGD, afavorint el flux d'informació enriquidora per a la consecució d'objectius comuns. Mitjançant la participació en grups de treball, comissions, juntes directives de plataformes, coordinadores, xarxes... afavorim una interlocució amb les institucions polítiques i amb potestat decisòria, per, d'aquesta manera, poder incidir en el canvi de legislacions, plans, acords, pactes, etc. sobre aspectes

que ens són pròxims com a institució (infància, educació, pobresa, exclusió, voluntariat, etc.) i que es necessiten perquè l'avenç i la millora siguin possibles.

Com a institució, en tots els seus àmbits, La Salle assumeix el seu paper en la formació d'una ciutadania capaç d'exercir els seus drets, complir els seus deures, defensar el públic, enfortir el teixit social, participar en els processos democràtics i interessar-se en la política i en el polític, tal com recull la «Declaració sobre la Missió Educativa Lasalliana 2020».

8. CONCLUSIÓ

La Salle, com a institució, va néixer amb la ferma voluntat de canviar la societat a través de l'educació. En els seus més de tres segles d'història ha intentat actualitzar i renovar el seu compromís amb els més vulnerables. En el segle XXI aquesta aposta s'ha revitalitzat i s'ha estructurat conforme a les circumstàncies actuals de tal manera que dona noves respostes a noves necessitats.

El projecte lasallià és un projecte integral, per tant la dimensió social està molt present i, en els darrers anys, s'han iniciat projectes educatius i socioeducatius que com a finalitat última tenen la transformació social. Aquests projectes volen implicar tota la comunitat lasalliana i els objectius que són similars s'obren a la cooperació amb altres institucions.

És una tasca sempre nova perquè no deixen d'aparèixer necessitats a les quals per carisma i esperit fundacional volem donar resposta des de l'educació: atenció a persones immigrants, persones sense llar i menors en situació de vulnerabilitat.

REFERÈNCIES

III Assemblea Internacional per a la Missió Educativa Lasalliana. Informe final, Casa Generalícia - Roma, 2022.

Declaració sobre la Missió Educativa Lasalliana. Casa Generalícia - Roma, 2020.

